

روان بنه

در این شماره می‌خوانید :

میشل فوکو و روانکاوی

بررسی ابژه های فوکو در تاریخ روانشناسی و دیرینه شناسی

ابزاری جدید برای تشخیص ناتوانی های عصب روانشناختی کودکان
نگاهی بر آزمون عصب-روانشناختی نپسی (NEPSY)

در عصر پیشرفت تکنولوژی چگونه فرزندمان را تربیت کنیم؟

دغدغه های والدین امروزی

رفتاردرمانی شناختی به کجا می‌رود؟

رویکرد یکپارچه نگری و فراتشخیص در درمان چیست؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روان بنه

فهرست مطالب :

نشریه روان بنه
زیر نظر : گروه رشد و توسعه روانشناسی در ایران

سال اول / شماره ۲ / دی ۱۳۹۴
First year / Number two / January 2016
G & D Group

شورای تحریریه : (به ترتیب حروف الفبا)
دکتر علی رضا بوستانی پور
دکتر محمود دهقانی
دکتر اسما عاقبتی
دکتر ابوالفضل محمدی

نویسندگان این شماره: (به ترتیب حروف الفبا)
معصومه اشرفی، مونا سمیعی، روزبه سیدی، سمیرا شاهرودی،
مژگان عطار، دکتر سعیده محسنی نژاد، بهاره محمدپور

مدیر اجرایی: آرزو قندچی
گرافیک: رقیه سیفی

سایت : ravanboneh.com
پست الکترونیک: info@ravanboneh.com

این نشریه الکترونیکی با هدف انتشار مقالات، رویدادها و موضوعات حوزه روانشناسی و مشاوره هر ماه به صورت رایگان با همت متخصصین دغدغه مند در این حوزه ها نگارش، تولید و منتشر خواهد شد. سایر دوستان و متخصصین که تمایل به همکاری با این نشریه الکترونیکی دارند می توانند نقطه نظرات خود را از طریق پست الکترونیکی با ما در میان بگذارند. برای عضویت این خبرنامه از طریق سایت اقدام نمایید.

سازمان آگهی ها
برای درج آگهی و یا اطلاع رسانی پیرامون کارگاه ها و همایش ها در حیطه روانشناسی با ایمیل info@ravanboneh.com در تماس باشید.

درمان شناختی رفتاری	فرا تشخیص چیست؟ رویکرد یکپارچه نگری و فراتشخیصی در رفتاردرمانی شناختی/۱
	سامانه سنجش روان چیست؟/۲
	پذیرش دانشجوی دکتری پژوهش محور در حوزه علوم رفتاری/۳
	معرفی کتاب راهنمای جامع روان درمانی بین فردی برای افسردگی/۳
درمان کودک و نوجوان	کودکان امروزی، تربیت امروزی. در عصر پیشرفت تکنولوژی چگونه فرزندانمان را تربیت کنیم/۴
	خلاقیت، تقدیر یا تمرین/۵
	معرفی کتاب سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی/۵
خانواده درمان	استرس در سیستم خانواده. عدم تعادل و تاثیرات آن بر خانواده از دیدگاه نظریات مختلف/۶
	معرفی کتاب خانواده درمانی، مفاهیم و روش ها/۷
رواندرمانی و فلسفه	میشل فوکو و روانکاوی. بررسی تاریخ سکسوالیته در دیرینه شناسی روانکاوی/۸
	نهمین کنگره بین المللی روان درمانی/۹
علوم شناختی	مغز انسان، آینه رفتار دیگران/۱۰
	ابزاری جدید برای تشخیص ناتوانی های عصب روانشناختی کودکان/۱۱
صنعتی و سازمانی	روش های توانمندسازی کارکنان در سازمان/۱۲
	اولین کنفرانس سراسری پژوهش های نوین در روانشناسی و علوم اجتماعی/۱۳
آمار و روش شناسی	مفهوم، ویژگی ها و فرمول منحنی نرمال/۱۴
	یادگاری از دکتر هومن/۱۵
پیوست	فرم عضویت/۱۶
	ملاحظات/۱۷

تشخیص فرا چیست؟

درمانهای شناختی-رفتاری زیر یک چتر

رویکرد یکپارچه نگری و فراتشخیصی در رفتار درمانی شناختی

دکتر ابوالفضل محمدی

استادیار گروه روانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

بخش دوم

منسل، هاروی، واتکینز و شافرن معتقدند تغییراتی که در سایر علوم مثل زیست‌شناسی و نجوم رخ داده در روانشناسی نیز در حال رخ دادن است. آن‌ها معتقدند پس از گذر از طبقه‌بندی در علوم لازم است رویکرد فراتشخیصی را برای تکمیل و دستیابی به اصول و فرایندها برگزینیم. علاوه بر این حتی اگر درمان‌های فراتشخیصی به‌اندازه درمان‌های اختصاصی مؤثر باشند طبق اصل ایجاز یا اصل اوکام بهره‌گیری از رویکرد فراتشخیصی منطقی به نظر می‌رسد.

در مجموع درمان‌های فراتشخیصی و یکپارچه مزایایی دارند که استفاده از آن‌ها را در درمان و پیشگیری از اختلال‌های روانی توجیه می‌کند. این قابلیت‌ها عبارت‌اند از آموزش و گسترش سریع این مداخله‌ها، قابلیت بالای آن‌ها برای استفاده در گروه، کاربرد آن‌ها برای مجموعه‌ای اختلال‌ها با زیربنای مشترک و نویدبخش این رویکردها در پیشگیری از بروز و عود اختلال‌های هیجانی.

با این‌وجود کلارک و تیلور نیازی به جایگزینی رفتاردرمانی شناختی فراتشخیصی با یکپارچه با درمان‌های اختصاصی نمی‌بینند، آن‌ها معتقدند درمان‌های فراتشخیصی می‌توانند مکمل درمان‌های دارای حمایت تجربی باشند. به‌زعم آن‌ها درمان‌های فراتشخیصی می‌تواند قبل از درمان‌های اختصاصی و به‌منظور آموزش مهارت‌های عمومی و مقابله با مشکلات عمومی به کار رود. سه مشکل عمده‌ای که کلارک و تیلور برای درمان‌های شناختی رفتاری اختصاصی عنوان کرده‌اند عبارت‌اند از:

۱. تأثیر درمانی کمتر نسبت به مداخله‌های رفتاری
 ۲. مشکل در بررسی نقش میانجی شناخت
 ۳. غفلت از ویژگی‌های عمومی یا مشترک بین اختلال‌ها
- با این توصیف لازم است پژوهش‌هایی برای پر کردن این شکاف‌ها و ارائه پروتکل‌های درمانی جامع و مؤثر انجام شوند.

آینده رفتار درمانی شناختی

در آینده مطالعات بیشتری فرآیندهای درمانی و مولفه‌های اصلی درمان را بررسی خواهند کرد. در این باره مکانیسم‌های روانشناختی و نوروفیزیولوژیک درمان روشن‌تر خواهد شد و مکانیسم‌های مواجهه، شناخت درمانی و ذهن آگاهی مورد مقایسه قرار خواهند گرفت. فرآیندهای فراتشخیصی مشکلات روانشناختی چون نشخوار ذهنی، کمال‌گرایی، اجتناب تجربی، تنظیم هیجانی و... بیش از پیش پژوهش‌های این حوزه را به خود اختصاص خواهند داد. در نهایت رفتار درمانی شناختی به سمت یکپارچگی بیشتر پیش خواهد رفت و بین آگاهی، تغییر و پذیرش تعادل برقرار خواهد شد. برای نیل به این مقصود امید می‌رود مداخلات و مطالعات بین رشته‌ای و چند شیوه‌های گسترش یابد و راهکارهایی برای آموزش و گسترش رفتار درمانی شناختی ارائه شود که به درمان‌های کوتاه، کم‌هزینه، کم‌آسیب و قابل انتقال منجر شود.

هاروی و همکاران در کتاب کلاسیک رویکرد فراتشخیصی پنج مؤلفه را برای تبیین فرایندهای شناختی رفتاری بین اختلال‌های روان شناختی معرفی کردند. این مؤلفه‌ها عبارت‌اند از توجه، حافظه، استدلال، تفکر و رفتار. هاروی و همکارانش با بررسی پژوهش‌های انجام‌شده در نهایت به این نتیجه می‌رسند که رویکرد مبتنی بر فرایند در شناخت و درمان اختلال‌ها سودمند و اثربخش خواهد بود؛ بنابراین، رویکرد فراتشخیصی مکمل پارادایم شناختی-رفتاری است و در ادامه رشد و گسترش رفتاردرمانی شناختی شکل گرفته است.

سامانه سنجش روان چه بخش‌هایی دارد؟

بیشترین آزمون‌های موجود در سایت، آزمون‌های شخصیت و هویت هستند. به‌علاوه، آزمون‌های بالینی پرکاربرد بزرگسالان و کودکان نیز در سامانه موجود است. صحت نمره‌گذاری و تفسیر، هنجاریابی ایرانی و اعتبار و روایی آزمون، از ملاک‌های مهم برای انتخاب آزمون‌ها بوده است. لیست آزمون‌های موجود در سامانه سنجش روان، در وبسایت سامانه موجود است و برای غیر از اعضا نیز قابل مشاهده هست.

چه کسانی می‌توانند این خدمات این سامانه استفاده نمایند؟

همه کسانی که به‌نوعی به سنجش و پایش سلامت روان، تشخیص و ارزیابی بالینی می‌پردازند و کلیه مراکز و سازمان‌ها و مؤسسات که برای تأمین نیروی انسانی خود بر اساس تناسب شغل و شخصیت، همت می‌گذارند. خدمات این سامانه، برای مهدکودک‌ها، مدارس و دانشگاه‌ها، به‌منظور تهیه پرونده سلامت و پایش سلامت روانی مورد استفاده خواهد بود.

متخصصین حوزه روان شناسی چگونه می‌توانند از این سایت کسب درآمد کنند؟

روانشناسان، روانپزشکان، مشاوران و روانسنان در هر بخش با اجرای طرح‌هایی که در زیر می‌آید، می‌توانند خدمات حرفه‌ای ارائه دهند:

۱. ارزیابی وضعیت بالینی مراجعان مراکز مشاوره.
۲. طرح ترازنامه شایستگی‌ها برای شرکت‌ها و کارخانه‌ها.
۳. طرح تطبیق شغل و شخصیت برای شرکت‌ها و کارخانه‌ها
۴. مصاحبه شغلی
۵. پرونده سلامت روان برای کودکان و نوجوانان
۶. طرح تطبیق رشته تحصیلی با شغل در مدارس
۷. پایش سلامت روان و ویژگی‌های روانشناختی
۸. طرح سرند یا غربال سلامت روان ویژه دانشجویان، سربازان

نحوه عضویت و استفاده از سامانه به چه صورت است؟

۱. پر کردن فرم عضویت در سایت سامانه سنجش روان به آدرس www.pas-os.com
۲. ارسال اسکن آخرین مدرک تحصیلی مرتبط، یا پروانه اشتغال تخصصی (پروانه نظام) به‌منظور احراز هویت.
۳. فعال شدن عضویت شما توسط مدیر سامانه که در اولین زمان ممکن انجام خواهد شد.

چيست؟ سامانه سنجش روان

دکتر سعیده محسنی نژاد

اولین آزمایشگاه روان‌شناختی اینترنتی در کشور است که می‌توان در آن، آزمون‌های روان‌شناختی موجود را پر کرد و سامانه، بلافاصله نمره‌گذاری و تحلیل و نمودار ارائه می‌دهد. بدیهی است نتایج پیچیده‌ترین آزمون‌های شخصیت مانند آزمون‌های MMPI-2 و MCMI و... بدون صرف هیچ زمانی و به‌طور آنی در اختیار خواهد بود و این بزرگ‌ترین امتیاز این آزمایشگاه بزرگ آنلاین است.

ویژگی‌های سامانه سنجش روان

۱. در اختیار قرار دادن نمره و نمودار برای هر پاسخنامه، به‌صورت آنی
۲. در اختیار قرار دادن تفسیر برخی از آزمون‌ها مانند MMPI-2، میلون، ۱۶ عاملی کتل، NEO، تمایز یافتگی، سنخ‌نمای مایرز بریگز (MBTI).
۳. امکان وارد کردن پاسخنامه‌های مراجعین در قالب فایل اکسل، برای هر تعداد مراجع به‌طور همزمان.
۴. استفاده انحصاری برای روانشناسان و روان‌پزشکان به‌طوری‌که نتایج آزمون‌ها و تفسیرها، کاملاً محرمانه باقی می‌ماند و صرفاً توسط متخصص قابل مشاهده است؛ بنابراین، افراد و کاربران عادی برای کمک به خود نمی‌توانند از این سایت استفاده نمایند. ۵. امکان پر کردن پاسخنامه در هر مکانی که اینترنت وجود داشته باشد. ایده آل برای آن دسته از متخصصینی که با استفاده از فناوری‌های جدید، مراجعینی در شهرها یا کشورهای دیگر دارند.
۶. به‌روزرسانی مداوم سامانه که امکان برطرف شدن کلیه خطاهای احتمالی در تحلیل و تفسیرها را ایجاد می‌کند.
۷. تقویت مداوم تفسیرهای آزمون‌ها، با کمک گروه پشتیبان سامانه سنجش روان که متشکل از روانشناسان و روان سنان مجرب است.
۸. وجود تالار گفتگو ویژه متخصصین برای مبادله نظرات و...

پذیرش دانشجوی

دکتری پژوهش محور در حوزه علوم رفتاری

مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج) در چهار گرایش تخصصی در رشته علوم رفتاری با چهار گرایش سلامت جنسی خانواده، پژوهش و درمان درد، پژوهش و درمان اعتیاد و مهندسی ذهن و مدیریت ادراک از بین علاقه‌مندان، دانشجوی دکتری پژوهش محور می‌پذیرد.

دارا بودن مدرک تحصیلی موردنیاز برای رشته ثبت‌نامی، موفقیت در آزمون زبان انگلیسی مطابق با مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی، داشتن دانشنامه دکتری عمومی، کارشناسی ارشد و یا بالاتر مورد تأیید وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از جمله شرایط لازم پذیرش است.

بر اساس اعلام مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه بقیه‌الله (عج)، داوطلبان تا پایان دی‌ماه امسال فرصت دارند مدارک خود را ارسال کنند.

مراجعه www.bmsu.ac.ir علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به نشانی اینترنتی و یا با شماره تلفن‌های ۸۸۰۵۳۷۶۷ یا ۸۲۴۸۲۴۷۷ تماس بگیرند.

معرف کتابی

“راهنمای جامع روان‌درمانی بین‌فردی برای افسردگی”

نویسندگان: میرنا وایزمن، جان مارکوویتز و جرالد کلرمن
مترجمان: دکتر مهدی سلیمانی و شیما تمناپی فر
انتشارات: نیوند

روان‌درمانی بین‌فردی درمانی است با حمایت‌های تجربی که بر این باور است که افسردگی در یک بافت بین‌فردی رخ می‌دهد و با تغییر این بافت می‌توان افسردگی را درمان کرد.

در این کتاب خوانندگان با اصول نظری، مراحل، راهبردها و فن‌های روان‌درمانی بین‌فردی در درمان افسردگی و تنظیم آن برای اختلال‌های افسرده‌خویی و افسردگی اساسی آشنا می‌شوند.

این کتاب به دلیل داشتن بیانی روشن و نمونه‌های بالینی مفصل هم برای روان‌درمانگران باتجربه و هم برای درمانگران مبتدی می‌تواند مفید باشد.

«والدین امروزی در مواجهه با فرزندانشان که دیگر شبیه دوران کودکی خود آنها نیستند سردرگم و نگران‌اند. آنها از یک‌سو دوست دارند فرزندى متجدد و آشنا با فرهنگ روز داشته باشند و از سویی نگران آسیب‌هایی هستند که در کمین فرزندشان هست. این شرایط معمولاً باعث می‌شود که والدین کار دشواری را جهت پرورش فرزندانشان پیش رو داشته باشند.»

خوشبختانه گروهی از متخصصان به این نگرانی والدین پرداخته‌اند و به صورت علمی به تدوین برنامه‌هایی برای پرورش کودکان و نوجوانان اقدام کرده‌اند تا والدین بتوانند با یادگیری این مفاهیم و تمرین کردن آنها در جلسات آموزشی از عهده وظیفه خطیر فرزند پروری برآیند. این متخصصان همان روانشناسان کودک و نوجوان هستند که بهترین اصول تربیت فرزند را از متون علمی استخراج کرده‌اند و بارها با آزمایش‌های علمی، کاربردی و اثربخش بودن آنها را سنجیده‌اند و در نهایت این اصول مفید و عملی را به والدین آموزش می‌دهند.

کودکان امروزی، تربیت امروزی

در عصر پیشرفت تکنولوژی چگونه فرزندانمان را تربیت کنیم؟

به این ترتیب والدین می‌توانند با یادگیری اصول صحیح پرورش فرزند، هم این وظیفه دشوار را با آرامش انجام دهند و هم فرزندان با اعتماد به نفس و توانمند بار بیاورند.

دستیابی به اصول فرزند پروری صحیح به آسانی از طریق مطالعه کتاب‌های فرزند پروری یا شرکت در جلسات آموزش فرزند پروری امکان‌پذیر است. والدین امروزی باید مراقب باشند که هر فن یا اصلی را که اطرافیان به آنها گوشزد می‌کنند یا در شبکه‌های اجتماعی مطالعه می‌کنند برای فرزند خود به کار نگیرند زیرا بسیاری از این پیام‌ها تنها منتقل‌کننده نظر شخصی نویسنده می‌باشند و علمی و مفید نیستند؛ بنابراین قبل از انتخاب هر کتاب یا دوره آموزشی در رابطه با تحصیلات، تخصص و توانمندی نویسنده یا مدرس دوره سؤال و تحقیق کنید.

با آرزوی روزی که توانمندی‌ها و استعداد‌های کودکان امروزی در بستر فرزند پروری صحیح رشد کنند و شکوفا گردند.

دکتر اسما عاقبتی

عضو هیئت علمی دانشکده علوم رفتاری دانشگاه علوم پزشکی ایران

امروزه به وضوح در جامعه شاهد رشد کودکانی هستیم که با نسل قبل از خود تفاوت‌های بسیاری دارند. وجود انواع وسایل الکترونیکی مثل لپ‌تاپ، تبلت، موبایل و... که به راحتی در اختیار کودکان قرار می‌گیرند موضوعی است که در نسل‌های قبل با آن روبرو نبودیم. هم‌چنین اینترنت و شبکه‌های ماهواره‌ای امکان دستیابی به اطلاعات بی‌حدومرزی را در ارتباط با هر موضوعی (مفید یا مضر) برای فرزندان فراهم می‌کنند. وجود برنامه‌هایی مثل وایبر و تلگرام به کودکان و نوجوانان اجازه می‌دهند که به‌طور رایگان به حجم عظیمی از فیلم‌ها و مکالماتی دسترسی داشته باشند که در سال‌های گذشته ممکن نبود.

تقدیر یا تهرین خلاقیت؛

بهاره محمدپور
کارشناس ارشد مشاوره

تحقیقات نشان داده تمامی انسان‌ها دارای قوه خلاقیت هستند ولی این توانایی می‌تواند توسط معلمان و آموزش پرورش ایجاد شود یا از بین برود.

راجرز می‌گوید: روشن است که خلاقیت را نمی‌توان با فشار ایجاد کرد بلکه باید به آن اجازه داد تا ظهور کند. همان‌گونه که زارع نمی‌تواند جوانه را از دانه بیرون بیاورد اما می‌تواند شرایط مناسبی برای رشد دانه فراهم آورد. در مورد خلاقیت نیز همین شرایط صادق است.

“باید زمینه‌ای مساعد برای رشد و توسعه خلاقیت فرزندان و دانش آموزان فراهم آورد. می‌توان با فراهم کردن امنیت روانی و آزادی، احتمال ظهور خلاقیت سازنده را افزایش داد.”

هرکس ممکن است در زمینه‌ای خاص خلاقیت داشته باشد. از هرکسی و در هر زمینه نمی‌توان انتظار خلاقیت و ابتکار داشت. باید این بسترها و علایق و زمینه‌ها را شناسایی کرده و زمینه رشد آن‌ها را فراهم نمود.

معلم و شیوه‌های پرورش تفکر خلاق

تشویق دانش آموزان به داشتن ایده‌های بکر و نو: نقاشی‌های آزاد، مقاله‌نویسی و نگارش داستان‌های کوتاه زمینه تفکر خلاق را فراهم می‌کند.

۲. مطرح کردن مطالب درسی به صورت مسئله و معما

۳. شیوه‌های گوناگون تدریس: روش‌های حل مسئله، روش تهیه طرح یا پروژه، بحث آزاد و پروژه‌های گروهی و جمعی متناسب با موضوع و موقعیت درسی.

۴. فعال شدن شاگردان در کلاس: اداره کلاس‌های درسی به صورت فراگیر محوری. در این روش معلم نقش راهنما و هدایت‌کننده را بازی می‌کند.

۵. استفاده از روش بارش مغزی

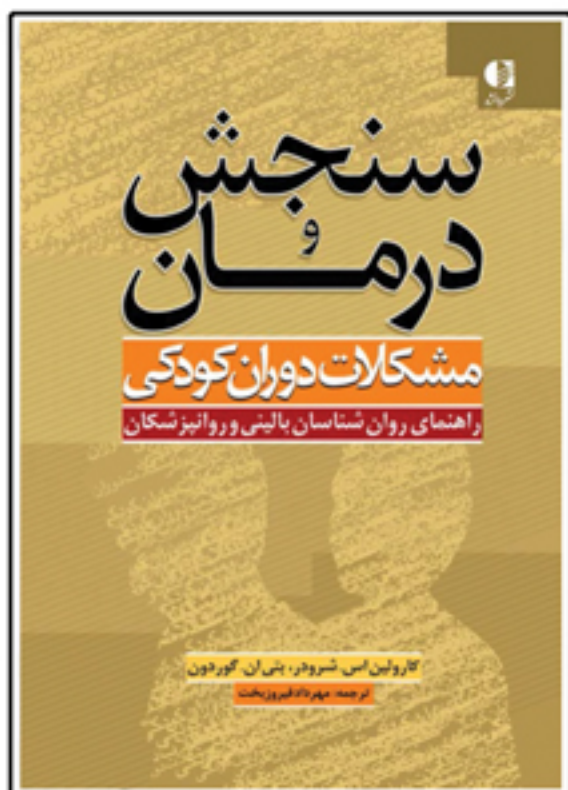
۶. هنر پرسش: برای تقویت خلاقیت بهتر است به جای درس دادن از دانش آموزان سؤالات واگرا پرسیده شود و مبحث درسی در خلال پرسش و پاسخ‌ها مطرح شود.

۷. تشویق اندیشه‌ها و پیشرفت‌های بکر و ناب: باید با پرسش‌های غیرمعارف دانش آموزان برخوردی دقیق و حساب‌شده داشت. اگر دانش‌آموز ایده غیرممکنی را بیان کرد بجای واقع‌گرایی بهتر است به تخیل وی وارد شد.

۸. به‌کارگیری حواس دیگر دانش آموزان

۹. فراهم آوردن زمینه مقایسه مباحث مختلف با یکدیگر

۱۰. شیوه‌های پرسش خلاق: یکی از کارآمدترین روش‌های پرورش خلاقیت در آموزش و پرورش استفاده از انواع خاص طرح سؤال است که استعداد کودکان خلاق را بارور سازد.

معرف کتابی

«سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی»

نویسنده: کارولین اس. شرودر، بتی ان. گوردون

مترجم: مهرداد فیروز بخت

انتشارات: دانژه

این کتاب محصول نزدیک به سه دهه تلاش مولفان متخصصی است که مشکلات دوران کودکی را از بدو تولد تا نوجوانی، با وسعت و دقتی سزاوار کاویده‌اند. هر مشکل را هم با شرح مبانی نظری و هم با ذکر موارد، از سنجش و ارزشیابی تا درمان و کاربردهای عملی رویکردها، از دارو درمانی تا درمانهای شناختی- رفتاری، به روشنی باز نموده‌اند.

این کتاب در سه بخش و چهارده فصل سامان یافته است:

بخش اول: «اساس» که شامل ۲ فصل است: پیدایش آسیب روانی، سنجش تا مداخله

بخش دوم: «اداره کردن مشکلات شایع» که شامل ۹ فصل است: مشکلات خوردن، آموزش توالت رفتن و بی‌اختیاری ادرار و دفع، عادات و تیک‌ها، خواب، میل جنسی و مشکلات جنسی، ترس‌ها و اضطراب‌ها، افسردگی، رفتار مخل، اختلال کمبود توجه/ بیش‌فعالی.

بخش سوم: «اداره کردن رویدادهای پر استرس زندگی» که شامل ۳ فصل است: خواهر و برادرها، طلاق، داغدیدگی.

بی‌تردید کتاب «سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی» یکی از آثار کم‌نظیری است که در حوزه روان‌شناسی بالینی کودک به فارسی ترجمه شده است و برای صاحب‌نظران و اساتید و دانشجویان رشته‌های روان‌شناسی، روان‌پزشکی، طب کودکان، مشاوره، مددکاری و همه درمانگران و مربیانی که با کودکان سروکار دارند، قابل استفاده است.

عدم تعادل و تاثیرات آن بر خانواده از دیدگاه نظریات مختلف

سیستم استرس در خانواده

«تعادل در اصل اشاره دارد به گرایش خانواده به سمت الگوهای ارتباطی که به ثبات خانواده کمک می‌کند، به‌خصوص در شرایطی که خانواده تحت استرس قرار دارد. در مقابل حالت عدم تعادل و استرس در سیستم حاکم است. در واقع هر عاملی اعم از درون سیستمی یا برون سیستمی که وضعیت ثبات و تعادل خانواده را مختل کند استرس‌زاست.»

مینوچین نیز بر همین اساس استرس‌های وارده بر سیستم خانواده را ناشی از چهار منبع می‌داند.

۱. تماس استرس‌زای یک عضو خانواده با نیروهای برون خانگی

۲. تماس استرس‌زای کل خانواده با نیروهای برون خانگی

۳. استرس مقاطع استحاله یا همان مقاطع چرخه زندگی

۴. استرس‌های مربوط به مشکلات ویژه

دسته‌بندی دیگری که توسط کار ارائه‌شده عبارت است از:

۱. ورود یک عضو تازه به سیستم که مستلزم ایجاد ارتباط‌های جدید است.

۲. حذف پاره‌ای از ارتباط‌ها بر اثر جدایی و یا خروج یک عضو از سیستم

۳. انتقال‌های چرخه زندگی

۴. بیماری یا مصدومیت در درون خانواده

یکی از مفاهیم ارمغانی از نظریه سیستم‌ها در خانواده‌درمانی این مفهوم است که نظام‌های خانوادگی به سمت ثبات نسبی و نه کلی گرایش دارند. همان‌طور که برتالانی در توضیح نظم و سازمان سیستم معتقد است: «اطلاعات اندازه‌ای از سازمان است و چون که نظم و سازمان کلی یک حالت غیرمحمول است؛ پس همواره مقداری بی‌نظمی سیستم را تهدید می‌کند.»

دکتر علیرضا بوستانی پور

دکترای مشاوره و خانواده درمانی

بوئن فرایند ایجاد استرس در خانواده را این‌گونه توصیف می‌کند: وقتی اعضای خانواده مضطرب می‌شوند، این اضطراب به‌صورت مسری بین آن‌ها شیوع پیدا می‌کند. به‌محض افزایش استرس، ارتباط عاطفی اعضای خانواده بیش از آن که آرام‌کننده باشد، استرس‌زا می‌شود. سرانجام، یک یا تعدادی از اعضا احساس درماندگی، انزوا و آشفتگی می‌کنند. این‌ها افرادی هستند که هرچه بیشتر برنامه‌ریزی می‌شوند تا تنش دیگر افراد را کاهش دهند که این‌یک کنش متقابل دوسویه است.

از لحاظ سیستمی می‌توان استرس را با عدم تعادل همایند دانست. مفهوم تعادل، حفظ ثبات نسبی یک سیستم، موقعیت و ساختار آن در محدوده زمانی مشخصی را توصیف می‌کند. تعادل، بیانگر موقعیت مستحکم یک سیستم است. در فرایند تعادل، تغییرات و یا اختلالاتی که از محیط پیرامونی به سیستم وارد می‌شوند، جبران و متعادل می‌گردند.

هافمن نیز این مطلب را این گونه بیان می کند: «نظر به اینکه همیشه جا برای اطلاعات جدید هست لذا این سیستم‌ها هرگز کاملاً بسته نیستند. هر چرخه‌ای هر از چند گاهی حول یک وضعیت جدید می چرخد، گاهی اوقات وضعیت جدید با وضعیت قبلی تفاوت بسیار جزئی دارد که محسوس نیست، اما گاهی اوقات بیانگر انتقالی عمده است. خانواده‌درمانی نیز تا حدی موجب پیشبرد این فرآیند است.»

«در حقیقت رشد و تکامل خانواده همواره ادامه دارد چراکه یک سیستم باز است. اگرچه داشتن مقداری ثبات و تعادل برای بقای خانواده ضروری است، اما از سوی دیگر رشد، سازگاری و بقای سالم خانواده در گرو رویارویی با تغییراتی است که خواه‌ناخواه عدم تعادل را به همراه دارد. گاهی اوقات خانواده‌هایی که فاقد ویژگی تغییر و تحول هستند از مراجع جدی درمانگران محسوب می شوند. در نهایت باید گفت که استواری خانواده وابسته به تغییر آن است، یعنی خانواده در زمانی که کارکرد خود را درست انجام می دهد می تواند نظم و توازن کافی برای حفظ انطباق پذیری خویش به دست آورد؛ و در عین حال، احساس نظم و یکسانی محیط را حفظ نماید.» پس با توجه به این مفهوم که عدم تعادل با استرس همایند است، این گونه می توان نتیجه گرفت که استرس همواره در خانواده جریان دارد و البته لازمه بقای خانواده است.

دیدگاه کارتر و مک گلدریک مثال جامعی بر این مدعاست. بر این اساس فشارها و محرک‌های تنش‌زا به دودسته عمودی و افقی تقسیم می شوند و اعتقاد بر آن است که رویارویی با این محرک‌ها اجتناب ناپذیر است. محرک‌های تنش‌زا؛ رویدادهای اضطراب زایی هستند که خانواده به هنگام حرکت در طول زمان و کنار آمدن با تغییرات و انتقال‌های چرخه زندگی (فشارهای تحولی قابل پیش‌بینی و همچنین رویدادهای آسیب‌زای غیرمنتظره چون مرگ و بیماری مزمن) با آن برخورد می کند. این انتقال‌ها و تغییرات-چه قابل پیش‌بینی و چه غیرمنتظره- استرس و فشار را بر خانواده تحمیل می کنند.

نکته مهم دیگری که باید ذکر شود این است که استرس در سیستم خانواده همیشه هم‌آیند با عدم تعادل نیست؛ یعنی هر عدم تعادلی، استرس را به همراه دارد اما هر استرسی به معنای عدم تعادل نیست. دلیل این مدعا را در شرایط وجود بیمار معلوم در خانواده می توان مشاهده کرد. در خانواده‌ای که یک نفر به‌عنوان بیمار وجود دارد، اگرچه تعادل-ولو کاذب- وجود دارد اما استرس در کانال‌های ارتباطی اعضای خانواده جاری است. این استرس به سمت بیمار معلوم حرکت می کند و خود را در رفتارهای شخص نشان می دهد و البته ناشی از همان سیستم است.

یکی از مکانیسم‌های مهمی که در کاهش شرایط استرس سیستم خانواده مؤثر است، آداب، رسوم و مناسک خانوادگی ست. آنچه در مکتب میلان نیز به آن اشاره شده است. مراسم خانوادگی نظیر عروسی، جشن تولد، جشن فارغ‌التحصیلی، مراسم خاک‌سپاری و... غالباً نقش محوری در خانواده‌درمانی دارند. این مراسم‌ها به‌منظور شناسایی و تسهیل انتقال‌ها و تغییرات تحولی خانواده طراحی شده است. حضور افراد آشنا و خویشاوندان در مجامعی که به‌منظور خاصی گرد هم می آیند، به‌منزله مسکنی برای دردهای سیستم است. همان طور که گفته شد مراحل استحاله یا چرخه زندگی خانواده نمونه‌ای بارز از عدم تعادل در سیستم است که آداب و رسوم خاصی برای اکثر مراحل وجود دارد. جدایی یک عضو سیستم به‌واسطه ازدواج- که با استرس همراه است- با تشکیل جمع‌های آشنا تسکین می‌یابد. یا حتی در زمانی که یک تنش غیرقابل پیش‌بینی به سیستم وارد می‌شود مثل مرگ یکی از اعضا، به‌هر حال باید به خاطر داشت که آیین‌ها نقش مؤثری در تسهیل گذر خانواده از مراحل استرس‌زا دارند.

معرف کتابی

«خانواده درمانی، مفاهیم و روش‌ها»

نویسندگان: مایکل نیکونز، ریچارد شوارتز

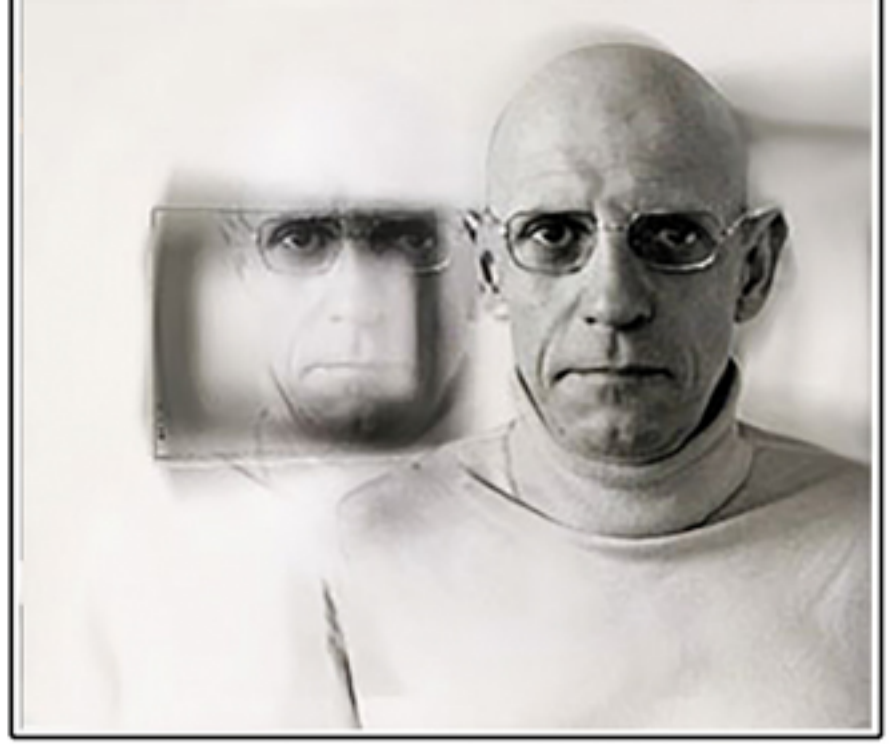
مترجمان: محسن دهقانی، آناهیتا گنجوی، فرزانه نجاریان، سمانه

رسولی، علی زاده محمدی، کارینه طهماسیان

انتشارات: دانژه

کتاب خانواده درمانی؛ مفاهیم و روش‌ها، یکی از کتاب‌های مرجع بین‌المللی در حوزه آموزش و تربیت متخصصان خانواده درمانی است. این کتاب در بسیاری از دانشگاه‌های معتبر جهان به عنوان یک کتاب درسی در سطح کارشناسی ارشد و دکتری تدریس می‌شود. ویژگی مهم این کتاب مرور و نقد مکاتب خانواده درمانی همراه با شرح حال‌های بالینی است که خواننده می‌تواند با خواندن آنها رابطه بین نظریه و درمان را دریافته و نیز با مفاهیم کلیدی هر دیدگاه در خصوص شکل‌گیری مشکلات رفتاری و چارچوب‌های درمانی آنها آشنا شود.

نویسنده به درستی نیازهای خانواده معاصر را شناخته و از این رو به چشم اندازهای آینده خانواده درمانی در جهان پرداخته است. همچنین بر نقش تحقیقات در پیشبرد نظریه و درمان تأکید شده است و از این رهگذر خواننده همواره کار بالینی و مفاهیم نظری را از پنجره نقد علمی مبتنی بر تحقیق می‌نگرد. مطالعه این کتاب می‌تواند راهگشای بینشی جدید برای علاقه‌مندان به این رشته باشد.

میشل فوکو

روان‌کاوی و بخش دوم

ژاک-آن میلر

ترجمه روزبه سیدی

«سکسوالیته» در اراده به دانستن همان گیومه‌هایی را می‌طلبد که «انسان» در واژه‌ها و چیزها، روان‌کاوی هم چیزی نیست که طبیعت به سادگی ما عرضه داشته باشدش، بلکه آن‌طور که فوکو می‌گوید نامی است که می‌تواند به دستگامی تاریخی داده شود که در همان زمانی شکل گرفت که دستگامی به نام «انسان»، روان‌کاوی پدیده‌ای جدید است شاید نزدیک به از بین رفتن هم باشد. همان‌طور که فوکو می‌توانست بگوید «انسان» اختراعی است که تاریخ نزدیکش را دیرینه‌شناس می‌تواند کم‌وبیش به سادگی نشان دهد، به همین ترتیب هم می‌گوید که سکسوالیته در اصل و از نظر تاریخی زاده‌ی بورژوازی است و عمرش از میانه‌های قرن هجدهم آغاز می‌شود؛ و گرچه او تاریخ نابودی این مفهوم را با چنین اطمینانی پیش‌بینی نمی‌کند به این امید است که سر آمدنش چندان دور نیست و نشانه‌های به پایان رسیدنش را می‌بیند؛ بنابراین با ترفند این ابژه‌ی اختراعی، این «دستگاه سکسوالیته» است که فوکو کاری را انجام می‌دهد که خودش دیرینه‌شناسی روان‌کاوی می‌نامدش. به زبان خودش: «تاریخ دستگاه سکسوالیته را می‌توان در قالب یک دیرینه‌شناسی روان‌کاوی بررسی کرد.»

تأثیر فوکو - منظوم تأثیر درستی پژوهش یا آزمایشی است که او انجام می‌دهد - همیشه وقتی به بارزترین شکلش پدیدار می‌شود که دیرینه‌شناسی دو سوی یک گسست، جریانی که در نیمه‌ی تاریک پنهان شده؛ یعنی کنش متقابل غیاب و حضور را نشانمان می‌دهد. مثلاً مفهوم «انسان» در یک‌سوی گسست (انسان‌شناختی) مدرن حاضر است و در سوی دیگر غایب. یا دوباره و هم‌زمان، پزشکی بالینی از یک‌سوی گسست غایب است و در سوی دیگرش حاضر؛ و برای شروع ممکن است به نظر برسد که سکسوالیته هم آن‌گونه که در اراده به دانستن بنیان نهاده شده و بازتعریف شده، چنین وضعیتی دارد.

«ارزشمندترین درس پروژه‌ی تاریخ سکسوالیته به نظر من این است. ابژه‌ی فوکو که بر پایه‌ی روان‌کاوی بناشده، آهسته ولی بی‌شک چارچوب، حدودمرزها و رده‌بندی‌های دیرینه‌شناسی خود او را در هم می‌شکند، دقیقاً

به این دلیل که فوکو، مخترع این ابژه، خودش را در برابر آن قرار می‌دهد و منطقش را بر خودش هم اعمال می‌کند. به‌گونه‌ای که خواننده یکه می‌خورد وقتی حس می‌کند ماشین خارق‌العاده‌ی دیرینه‌شناسی فوکو که در مورد دیوانگی، پزشکی بالینی، دانش بشری و زندان سربلند بیرون آمده بود اینجا ناکام می‌ماند و از هم می‌پاشد، چراکه از همان نقطه‌ی شروع روان‌کاوی را به‌عنوان ابژه‌ی خود برگزیده بود.»

نقش دستگاه سکسوالیته در پایان قرن هجدهم است که مهم می‌شود. گرچه دستگاه سکسوالیته از میانه‌ی این قرن حضور دارد و درواقع، از لحظه‌ای که مفهوم «حرف زدن درباره‌ی سکس» به‌عنوان عنصر اصلی برگزیده می‌شود کل گفتمان مسیحی درباره‌ی بدن توسط ساختار دیرینه‌شناسی بلعیده می‌شود و از آن پس شبکه‌ی شکل‌دهنده‌ی مفهوم‌ها را حتی باید در گذشته‌ی دورتری جست. در اینجا لغزشی به راه می‌افتد که نه‌فقط فرایند دیرینه‌شناسی که فرایند تقطیع شناختی را هم از ریشه می‌کند؛ فرایندهایی که پژوهش‌ها را به حوزه‌ی پزشکی و علوم هدایت می‌کردند و مایه‌ی بی‌نقص ماندن دیرینه‌شناسی بودند و به هم پیوستن زنجیره‌ی بی‌نقص و جفت‌جفتی از حضور و غیاب، غیاب و حضور را ممکن می‌کردند. در این مورد، این فرایندهای پویایی انگار که با اسید خورده شده باشند متزلزل می‌شوند و از هم می‌پاشند.

«سکسوالیته» در میانه‌ی قرن هجدهم به وجود آمد؛ اما آن‌طور که فوکو می‌گوید از قرن هفدهم در حال گسترش روزافزون بود. بعدازاین لازم است که به انجمن ترنت بازگردیم، به عمل ندامت، به بازرسی وجدان و هدایت روحانی؛ و از اینجا، چون که هدایت روحانی خودش تاریخی دارد، دیرینه‌شناس حس می‌کند که از شکل دیرینه‌شناسی‌ای که به کار می‌برد کنده می‌شود و با نیرویی گریزناپذیر به دوره‌ی یونانیان و رومی‌ها پرتاب می‌شود. این مسئله یکی از بزرگ‌ترین درس‌های فوکو باقی می‌ماند؛ این که او از عواقب پروژه‌اش در این نقطه هیچ اکراهی ندارد و در پی راه ساده‌ای نیست که کارش را مفت و راحت تمام کند؛ این که او دستش را به شاخه‌های دیرینه‌شناسی‌اش بند نکرده است درحالی‌که ریشه‌های آن دارد از زیر پای‌اش محو می‌شود؛ این که با یک ژست نمایشی انکار، خودش را به منطق اهریمنی‌ای که خود به پا کرده بود مقید نکرده است؛ و بی‌شک می‌شود تصور کرد که موریس بلا نشو پس از مرگ فوکو از او بپرسد چرا دنبال یهودیت کهن را نمی‌گیری که سکسوالیته در آن نقش مهمی بازی می‌کند و از آنجاست که قانون سرچشمه می‌گیرد. می‌شود برنامه‌ای برای این پنج هزار سال که ارزش دیرینه‌شناسی دارد ریخت که احتمالاً مستقیم به مصر باستان منتهی می‌شود، دوره‌ای که چنان جذبه‌ی نیرومندی برای فروید داشت.

به نظر می‌رسد این فرایند نشان دهد که دیرینه‌شناسی فوکو در این ابژه مسیری ترا-تاریخی یافته است که پیوسته به ورا و بیرون دیرینه‌شناسی‌اش راه می‌برد.

ممکن است به این فکر بیافتیم که آیا ساختارهای شناختی دیرینه‌شناسی برای این طراحی شده بود تا با چیزی مانند یک مذهب روبرو شود، چراکه همین دیرینه‌شناسی مذهبی روان‌کاوی است که من به عنوان لغزش فوکو از آن یاد کردم. همین ملاحظه بود که به‌گونه‌ای دیرینه‌شناسی مذهب منجر شد که ناگزیر آن را از عرصه‌ی اصلی‌اش بیرون می‌کشید، یعنی این اندیشه که عصر مدرن با دوره‌ی کلاسیک قرن هجدهم آغاز شده و مستقیم به دوره‌ی معاصر راه برده است. با این وجود فوکو تسلیم نمی‌شود. دیرینه‌شناس زیرک بلافاصله تسلیم نمی‌شود صرف این که اثر صدقی - که خود آفریده است به طرز شگفت‌انگیزی به‌سوی خودش برگشته، مانند شاگرد جادوگری که استادش را ابژه‌ی کارش می‌کند. این مسئله و این واقعیت که فوکو دست از

تلاش نکشید تا کاربرد لذت‌ها و مراقبت از خود را به دستمان برساند دستاوردی ست که باید مایه تحسین همه‌کسانی باشد که برایشان اندیشیدن مسئله‌ای اخلاقی ست.

فوکو خود به این تغییر در پژوهش‌اش آن گونه که در دو جلد آخر تاریخ سکسوالیته نمایان می‌شود اشاره می‌کند. به گفته‌ی او این پژوهش شکل کاملاً متفاوتی به خود می‌گیرد. بی‌شک شکل کاملاً متفاوتی ست! «به نظر می‌رسد که مفهوم مرکزی «حرف زدن درباره‌ی سکس» چنان ناپسند شده باشد که دیگر نتواند از پس پروژه‌ی دیرینه‌شناسانه برآید و بنابراین فوکو ضروری دید که مفهوم دیگری را بیافزاید که کم‌کم خود را بیشتر و بیشتر بر اولی مسلط کرد؛ مفهوم تازه‌ی «حرف زدن درباره‌ی خود». اصطلاح «قدرت» که برپایه‌ی آن ابژه‌ی سکسوالیته در جلد اول مسأله‌وار شده بود، در جلد‌های بعدی اولویت می‌یابد و برای به پرسش کشیدن سوژه جا باز می‌کند. البته اصطلاح «سوژه» از اراده به دانستن غایب نیست اما به گونه‌ی ای فرعی حضور دارد؛ مفهوم «قدرت» نیز در کاربرد لذات و مراقبت از خود حضور دارد اما به گونه‌ای درونی‌شده، درست در مرکز فعالیت‌های خود بر روی خود. مقدمه‌ی کاربرد لذات به روشنی درباره‌ی گسترده کردن زبان تحقیق و فراتر بردن آن از سکسوالیته‌ی سوژه به ساخت خود به عنوان سوژه است.

با بازخوانی این مقدمه روشن می‌شود که علائمی هستند که نشان مان می‌دهند آنچه در سال‌های آخر عمر فوکو ذهن او را به خود مشغول داشته بود شرح و معنادهی‌ای بود که موازی با کار لکان بود. فوکو هیچ‌گاه از لکان نقل قول نکرد نه در واژه‌ها و چیزها و نه در تاریخ سکسوالیته و ادعا می‌کرد که او را نمی‌فهمد. هنوز یادم است که روزی در سال ۱۹۷۲ بعد از این که روزی را در سالپرتییره گذاراندیم، وقتی برای بازدید از مرکز اسناد کارکات همراه‌اش بودم به من گفت: «یکی ازین روزها باید لکان را برایم توضیح دهی.» با این حال این مسأله تفاوتی با این واقعیت ندارد که نمی‌شود تاریخ سکسوالیته را به خوبی فهمید مگر با درک این نکته که این اثر به هیچ وجه شرحی از لکان نیست، بلکه شرحی ست که موازی با کار لکان پیش می‌رود. البته نه به این دلیل که سوژه‌ی فوکو با سوژه‌ی لکان یکی شده باشد. سوژه‌ی فوکو خود را به عنوان یک سوژه می‌شناسد و این آن نوع سوژه‌ای نیست که لکان - حداقل از سال ۱۹۵۸ به بعد- به آن بپردازد. برعکس دلیل‌اش این است که فوکو ضروری دید در ذات مفهوم «خود» در تاریخی که نوشته بود بازبینی کند، تاریخی که او نقطه‌ی آغازش را مفهوم دستگاهی گرفته بود که آن‌گونه طراحی شده بود که مفهوم خود در آن جایی نداشت؛ از آن‌جا که قصد داشت بر کنش‌هایی تمرکز کند که ذاتی بیرونی داشتند.

موريس بلانشو درباره‌ی تفاوتی که در سبک کتاب‌های آخر به وجود می‌آید چنین نظری دارد؛ او می‌گوید این آثار بدون شوری که در دیگر نوشته‌های فوکو جاری ست در نوعی سکون قرار گرفته‌اند. درست است، اما چه‌طور می‌توانیم این آرام شدن ناگهانی را درست در اثری توضیح دهیم که در گرماگرم گوش‌وکنایه‌اش خواست بلندپروازانه‌اش را آزاد کردن ما می‌داند؟ فوکو از تاریخ سکسوالیته به عنوان ضدحمله‌ی ای بر دستگاه سکسوالیته نام می‌برد. او در آخرین صفحات اراده به دانستن می‌نویسد که «هرم حمله علیه دستگاه سکسوالیته نباید سکس به عنوان میل، بلکه باید بدن‌ها و لذت باشد.» بدن‌ها و لذت. بی‌شک دیرینه‌شناسی فوکو از همان آغاز گونه‌ای ضد حمله بود و همواره به یک نقطه‌ی فشار نیاز داشت. در واژه‌ها و چیزها حمله علیه علوم انسانی رشته‌های مشخصی را به عنوان نقطه‌ی فشار هدف گرفته بود: سه‌گانه‌ی زبان‌شناسی، قوم‌شناسی و روانکاوی. من تا جایی پیش می‌روم که بگویم لحظه‌ی ارشمیدسی فوکو لکان بود. آیا درست نیست

بگویم که حمله علیه دستگاه سکسوالیته، که در مرکزش روانکاوی قرار داشت، نقطه‌ی فشارش نه هیچ رشته یا کنش خاص، بلکه آرمانشهری از بدنی بیرون از سکس بود که لذت‌های مختلف‌اش وابسته جز قانون وحدت بخش اختگی نیست؟ شکی نیست که نقطه‌ی فشار ناپسند‌های ست. چیزی بیش از بخشی جزئی از انحراف نیست که فوکو در اراده به دانستن آن را دیدگاهی آرمان‌شهریاباورانه می‌داند که برای اندیشیدن از راهی به جز روانکاوی ضروری ست. و دقیقاً نیاز به این نقطه‌ی فشار اولیه بود که حرکت رو به عقب دیرینه‌شناسی که غیرقابل توقف و بی‌حدومرز بود را سرعت داد. با این حال اگر به نظر می‌رسد که این حرکت در یونان باستان متوقف شده است شاید از سر این باشد که فوکو، در آنجا و نه در درون دوره‌ی معاصر، نقطه‌ی فشاری را یافت که بدان نیاز داشت. من این به آرامش رسیدن پایانی در پژوهش او را نه در قالب یک سکسوالیته‌ی شاد، که در قالب بدنی می‌بینم که آماده‌ی پذیرش لذاتی چندگانه است: یعنی در قالب واقعیت بخشی به این آرمان‌شهر، که امور عشقی کلیتی را شکل نمی‌دهند که کارکرد قضیب‌اخته‌شده به آن انسجام بخشیده باشد. این رخداد در نقطه ای و رای گسست با جهان مدرن اتفاق می‌افتد، چیزی که فوکو همواره امید داشت برای خودش و دیرینه‌شناسی‌اش اتفاق بیافتد. نقطه‌ای و رای آن، جایی که فوکو می‌تواند از آن‌جا به عقب، به عصر ما بنگرد و پایان‌اش را وصف کند. گرچه روشن شد که این نقطه نه و رای جهان مدرن، که در یونان قرار گرفته است.

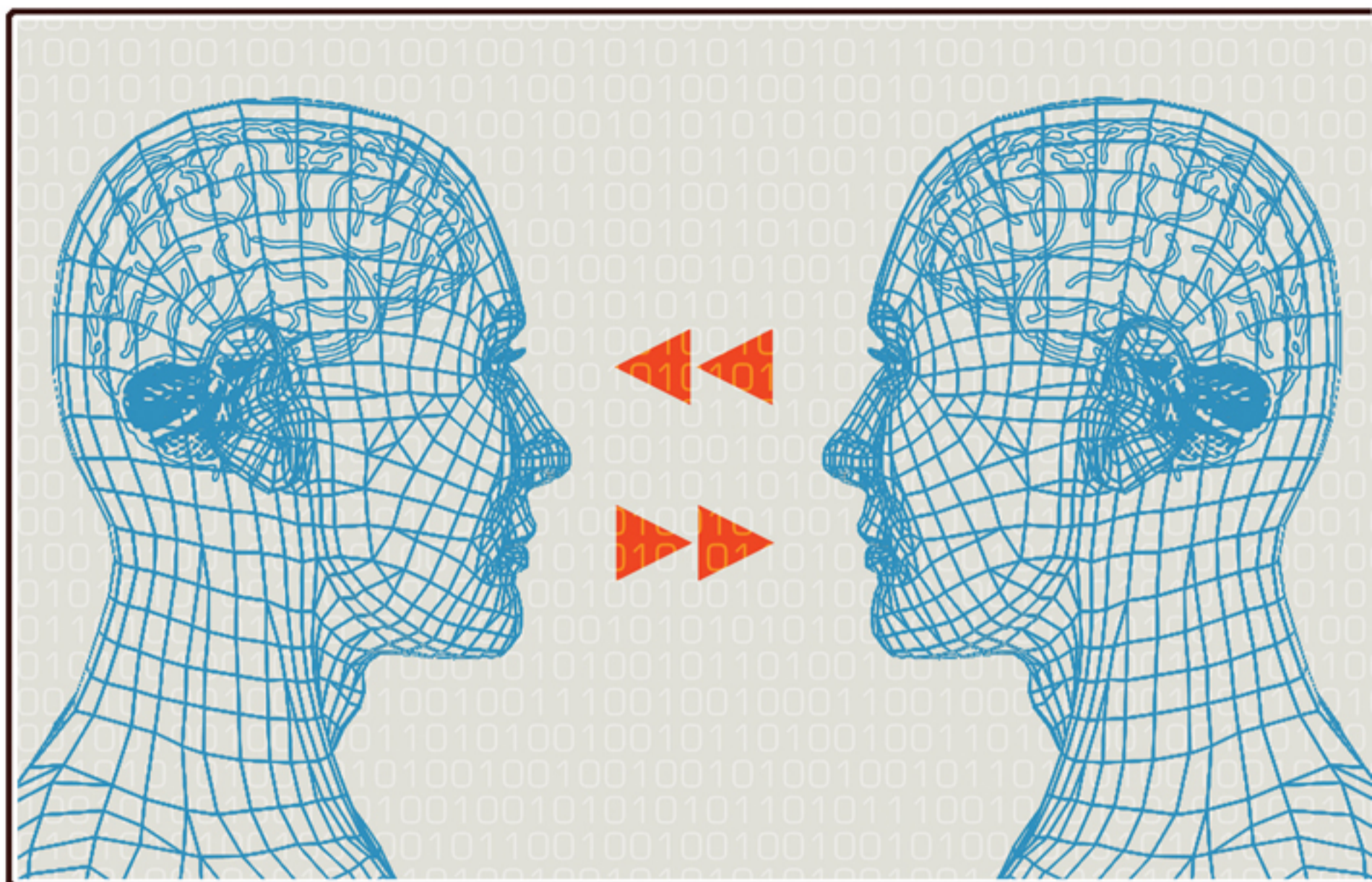
روان‌درمانی بین‌المللی کنگره نهمین

نهمین کنگره بین‌المللی روان‌درمانی در بستر ارزش‌های فرهنگی از ۲۸ ام تا ۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۵ در دانشگاه شهید بهشتی تهران برگزار می‌شود.

محورهای این کنگره عبارت‌اند از:

۱. رویکرد تحلیلی
۲. رویکرد پویایی
۳. رویکرد شناختی-رفتاری
۴. رویکرد سیستمی
۵. هنر درمانی
۶. روان‌درمانی دینی و معنوی
۷. فرهنگ و روان‌درمانی
۸. اخلاق در روان‌درمانی

لازم به ذکر است مقالات پذیرفته شده فارسی در مجلات علمی-پژوهشی و مقالات انگلیسی در مجلات ISI چاپ می‌شود. مهلت ارسال چکیده نیز تا تاریخ ۳۰ بهمن سال جاری است. برای کسب اطلاعات بیشتر به آدرس: www.iranpsycongress.com مراجعه نمایید.

مغز انسان، آینه رفتار

سمیرا شاهوردی
کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

نورون های آینه ای

نورون آینه‌ای همان‌طور که از نامش برمی‌آید نورونی است که وقتی جانور عملی را انجام می‌دهد یا وقتی شاهد انجام همان عمل توسط فرد دیگری است، فعال می‌شود. بدین ترتیب نورون آینه‌ای به رفتار جانور مشاهده شونده طوری واکنش نشان می‌دهد که گویی خود مشاهده‌گر آن عمل را انجام داده است.

این نورون‌ها نشان می‌دهند که مغز یک حیوان چگونه رفتاری را که یک حیوان دیگر انجام می‌دهد رمزگردانی می‌کند؛ بدین‌وسیله انجام آن رفتار در همان لحظه یا بعدها آسان می‌شود.

عملکرد نورون‌های آینه‌ای:

تاکنون درباره عملکرد سیستم نورون‌های آینه‌ای حدس و گمان‌های بسیاری زده شده است. برخی دانشمندان احتمال می‌دهند این نورون‌ها در درک رفتار سایر افراد و نیز در یادگیری مهارت‌های جدید از طریق تقلید نقش بسزایی داشته باشند؛ اما از سوی دیگر بعید به نظر می‌رسد که نورون‌های آینه‌ای صرفاً برای یادگیری تقلیدی به وجود آمده باشند زیرا به‌رغم وجود این نورون‌ها در مغز میمون‌های ماکاک آن‌ها از حرکات یکدیگر تقلید نمی‌کنند بلکه با کمک نورون‌های آینه‌ای رفتار میمون‌های دیگر را درک می‌کنند یا عمل آن‌ها را تشخیص نمی‌کنند بلکه با کمک نورون‌های آینه

ای رفتار میمون‌های دیگر را درک می‌کنند یا عمل آن‌ها را تشخیص می‌دهند.

درباره تکامل سیستم نورون آینه‌ای و نیز ارتباط آن با پیدایش زبان نیز گمانه‌زنی‌هایی صورت گرفته است. کشف نورون‌های آینه‌ای در کورتکس پیشانی زیرین در نزدیکی منطقه «بروکا» که کنترل زبان را بر عهده دارد به این حدس انجامید که شاید زبان در انسان از سیستم «اجرا و درک ژست» که در نورون‌های آینه‌ای اجرا می‌شود به وجود آمده باشد.

از قرار معلوم نورون‌های آینه‌ای پتانسیل لازم برای تدارک مکانیسم درک رفتار یادگیری تقلیدی و شبیه‌سازی رفتار سایر افراد را دارا است. با این حال همچون بسیاری از نظریه‌های مربوط به تکامل زبان در تائید نورون‌های آینه‌ای به‌عنوان منشأ زبان شواهد محکم و اندکی در دست است؛ اما این چیزی از اهمیت بسیار چشمگیر نورون‌های آینه‌ای کم نمی‌کند.

ویژگی‌های بصری حرکتی نورون‌های آینه‌ای آن‌ها را قادر می‌کند که اطلاعات بصری را با دانش حرکتی هماهنگ کنند. فعال شدن نورون‌های آینه‌ای چون نورون‌های حرکتی تنها نوع مودالیتی و زمان بندی عمل را رمزگردانی نمی‌کنند بلکه اجرای عمل را هم کنترل می‌

لازم به ذکر است که این نورون‌ها نه تنها برای فعالیت ویژه‌ای به‌طور انتخابی عمل می‌کنند (مثلاً شکستن پوسته‌ی یک بادام‌زمینی)، بلکه در شرایط مختلف آزمایشگاهی (صدا و تصویر با همدیگر، تنها تصویر، تنها صدا و اجرای حرکتی) به‌وضوح متناسب و سازگار عمل می‌کنند. به نظر می‌رسد جنبه‌های بصری فعالیت تنها تا آنجایی کاربرد دارند که باعث تسهیل ادراک شوند اما اگر آن فعالیت از طریق سایر عوامل (مثل صدا) قابل فهم باشد نورون‌های آینه‌ای حتی در غیاب تحریک بینایی هم قادر به رمزگردانی فعالیت آزمونگر هستند.

از دیدگاه متعارف در مورد چگونگی عمل مغز پیام‌های حسی از طریق چشم وارد مغز می‌شوند و در قشر مغز مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند. فرمان‌های عصبی در صورت لزوم به عضلات فرستاده می‌شوند. تجربیات جدید نشان می‌دهد که وقتی ما می‌بینیم یا می‌شنویم که شخصی عمل معینی را انجام می‌دهد همان بخش‌های مغز هنگامی که ما همان عمل را انجام می‌دهیم فعال می‌شوند. در واقع لازم نیست که ما در مورد اعمال دیگران فکر کنیم یا آن‌ها را مورد تجزیه و تحلیل

قرار دهیم بلکه فوراً آنچه را که مقصود دیگران است از طریق شبیه‌سازی (بازسازی) کردن آنچه آن‌ها انجام می‌دهند در همان نواحی مغز خودمان درمی‌یابیم.

نورون‌های آینه‌ای به ما اجازه می‌دهند که بر ذهن دیگران احاطه مستقیم داشته باشیم و این احاطه نه از طریق استدلال‌های مفهومی بلکه از طریق شبیه‌سازی بی‌واسطه و احساس همدلی و همدردی است. این تسلط بی‌واسطه بر ذهن دیگران توانایی است که انسان‌ها را تقریباً از همه حیوانات دیگر به‌استثنای میمون‌ها و میمون‌های انسان‌نما که تنها مراحل اولیه این مهارت‌ها را دارا هستند متمایز می‌کند.

این نورون‌ها در مناطقی از مغز شامل: کورتکس پیش حرکتی، لوب آهیانه‌ای خلفی بالای قطعه گیجگاهی و اینسولا کشف‌شده‌اند و در پاسخ به زنجیره‌ای از فعالیت‌های پیوسته با اهداف و نیت‌ها فعال می‌شوند. به احتمال زیاد این دستاورد و کشف باعث دگرگونی در فهم فرهنگ، همدلی، وحدت و یکدلی، فلسفه، زبان، تقلید کردن و الگوبرداری، اوتیسم و روان‌درمانی در آینده‌ای نه‌چندان دور خواهد شد.

ابزاری جدید برای تشخیص ناتوانی‌های عصب روانشناختی کودکان

نگاهی بر آزمون عصب-روانشناختی نپسی (NEPSY)

مونا سمیعی

کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

خرده آزمون‌ها: نام گذاری و شناسایی اندام بدن، درک دستورالعمل‌ها، توالی‌های دهانی-حرکتی، پردازش واجی، تکرار کلمات بی معنی، سرعت نامیدن و تولید کلمه.

حوزه سوم: کارکردهای حسی-حرکتی شامل ورودی حسی لامسه، سرعت حرکات ظریف، کارکرد های تقلیدی دست (imitative hand functions) حرکات ریتمیک و پیایی و دقت دیداری-حرکتی.

خرده آزمون‌ها: ضربه زدن نوک انگشتی، پوزیشن تقلیدی دست، دستورالعمل حرکات پیایی و دقت دیداری-حرکتی.

حوزه چهارم: دیداری-فضایی شامل توانایی قضاوت موقعیت و جهت، کپی برداری دو بعدی و بازسازی طراحی های سه بعدی.

خرده آزمون‌ها: فلش‌ها، ساخت بلوک، کپی طرح، پازل های هندسی، پازل های تصویری و مسیر یابی.

حوزه پنجم: یادگیری و حافظه شامل حافظه برای کلمات، جملات و صورت‌ها، یادگیری آنی و تاخیری لیست‌ها، یادسپاری نام‌ها و داستان‌ها در شرایط با و بدون موقعیت یادآور.

خرده آزمون‌ها: یادسپاری لیست، یادسپاری طرح‌ها، یادسپاری چهره‌ها، یادسپاری نام‌ها، حافظه روایتی، تکرار جملات و لیست کلمات

حوزه ششم: درک اجتماعی شامل توانایی تشخیص احساسات، حدس آنچه دیگران فکر یا احساس می‌کنند، همدلی.

خرده آزمون: شناسایی عاطفه و تئوری ذهن.

جامعیت این آزمون سبب شده است که روانشناسان و مشاورین مدارس، پژوهشگران و روانشناسان علوم اعصاب در سراسر دنیا بطور گسترده‌ای از آن استفاده کنند. در ایران عابدی و همکاران فرم کوتاه نپسی برای سنین ۳ تا ۴ سال را هنجاریابی کرده‌اند.

آزمون نپسی یک ابزار نسبتاً جدید برای ارزیابی رشد عصب-روان شناختی است که با ۳۲ خرده آزمون برای کودکان ۳ تا ۱۶ سال طراحی شده است. Marit Korkman, Ursula Kirk and Sally Kemp

نپسی را بر پایه روش‌های بالینی لوریا و پژوهش‌های اخیر روانشناسی کودک برای چهار هدف ایجاد نمودند؛ اول ساخت ابزاری حساس با رویایی و پایایی بالا برای سنجش کژکاری‌ها در ۶ حوزه مطرح شده که با آموزش می‌توان در سنین پیش دبستانی و دبستان در آن‌ها تغییر ایجاد کرد، دوم کمک به فهم تاثیر آسیب‌های مغزی مادرزادی یا اکتسابی، سوم برای پیگیری طولانی مدت (long-term follow up) کودکان با آسیب‌ها یا کژکاری‌های مغزی مادرزادی یا اکتسابی، چهارم بررسی سیر تحول عصب-روان شناختی در کودکان.

این ابزار ۶ حوزه توجه/کارکردهای اجرایی، زبان و ارتباط، کارکرد های حسی-حرکتی، دیداری-فضایی، حافظه و یادگیری و ادراک اجتماعی (که در ورژن دوم اضافه شد) را می‌سنجد. هر حوزه شامل خرده آزمون‌های هسته‌ای و توسعه یافته است. بر همین اساس این آزمون قابلیت اجرا در دو حالت فرم بلند و فرم کوتاه را داراست.

حوزه اول: توجه/کارکرد های شناختی شامل بازداری، خود نظم دهی، نظارت، گوش به زنگی، توجه انتخابی و پایدار، نگهداری مجموعه پاسخ، انعطاف پذیری تفکر و روانی طرح.

خرده آزمون‌ها: دسته بندی حیوانات، توجه شنیداری، مجموعه پاسخ، ضربه‌ها، روانی طرح، بازداری و حالت (مجسمه).

حوزه دوم: زبان و ارتباط شامل پردازش واجی، درک زبان، نامگذاری، سلیسی کلام و توالی حرکتی-دهانی ریتمیک.

روش‌های توانمندسازی کارکنان در سازمان

معصومه اشرفی
کارشناس ارشد سنجش

از نظر فوکس (۱۹۹۸) توانمندسازی کارکنان یک فرایند است و از طریق آن یک فرهنگ توانمندسازی توسعه می‌یابد که در آن آرمان‌ها، اهداف، مرزهای تصمیم‌گیری و نتایج تأثیرات و تلاش‌های آنان در کل سازمان به اشتراک گذاشته می‌شود. در چنین فرهنگی منابع و رقابت برای کسب منابع مورد نیاز جهت اثربخشی فعالیت‌هایشان فراهم و حمایت می‌شود. بنابراین فرایند توانمندسازی را در سه مرحله خلاصه کرده است:

- ۱- تسهیم اطلاعات: یعنی اطلاعات لازم به آسانی در اختیار کارکنان قرار گیرد. دسترسی به اطلاعات باعث اعتماد به نفس و آگاهی آنان از وضعیت فعلی سازمان شده و موجب تحکیم فرهنگ اعتماد و همدلی می‌شود. کارکنان اگر اطلاعات کافی نداشته باشند قادر به تصمیم‌گیری صحیح نیستند. دسترسی کارکنان به اطلاعات باعث احساس تعلق، بهبود عملکرد و احساس مسئولیت کارکنان می‌شود. اطلاعات خون حیات توانمندسازی است. تسهیم اطلاعات به کارکنان اجازه می‌دهد موقعیت‌های سازمان خود را بشناسند و مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند.
- ۲- خودمختاری و استقلال کاری در سرتاسر حدود مرزهای سازمان باید در

چارچوب مرزهای مشخص باشد. تا از اتلاف انرژی بیهوده جلوگیری کند. عوامل تعیین‌کننده مرز فعالیت‌ها عبارت‌اند از:
مأموریت یا فلسفه وجودی سازمان: یعنی هدف از تشکیل یا کسب و کار سازمان چیست؟

ارزش‌ها: حدود فعالیت شما چیست؟

تصویرات: تصویر شما از آینده چیست؟

اهداف: چه چیزی، چه وقت، در کجا و چگونه انجام دهید؟

نقش‌ها: چه کسی، چه کاری با چه نوع ساختار سازمانی انجام دهد و در انجام کار چگونه حمایت می‌شود؟ بسیاری از مدیران معمولاً از تفویض اختیار هراس دارند؛ زیرا معتقدند مهم‌ترین عامل بقا سازمانشان که کسب درآمد و سود است به خطر می‌افتد. البته این دیدگاه زمانی درست است که اختیار تصمیم‌گیری به کارکنان ناتوان واگذار گردد.

۳- جایگزین کردن گروه‌های خودگردان به جای سلسه‌مراتب‌ها: هرگاه گروهی از کارکنان با مسئولیت‌های ویژه برای فرایند کار و تولید انتخاب می‌شوند، از شروع تا پایان کار برنامه‌ریزی و اجرا می‌کنند، همه چیز را مدیریت می‌کنند و مسئولیت را به صورت مساوی و عادلانه تقسیم می‌کنند. مزیت گروه‌های خودگردان در فراهم کردن رضایت شغلی، تغییر نگرش، تعهد کاری، برقراری ارتباط بهتر میان کارکنان و مدیران، اثربخشی بیشتر فرایندهای تصمیم‌گیری، بهبود و پیشرفت عملیات، کاهش هزینه‌ها و بهره‌وری سازمان خلاصه می‌شود این گروه‌ها از طریق گذراندن دوره‌های آموزشی قادرند مهارت‌های لازم را کسب و در حین کار وابستگی کمتری به مدیران و سرپرستان احساس کنند. گروه‌های خودگردان در کار یکدیگر مداخله نمی‌کنند مگر آنکه گامی در جهت توانمندشدنشان باشد. مدیریت عالی سازمان بایستی نسبت به حمایت و پشتیبانی از گروه‌های خودگردان اعتقاد قلبی داشته باشد.

روش‌های توانمندسازی کارکنان

الف) توانمندسازی و آموزش:

بی‌شک آموزش مؤثر و نافذ یکی از ابزارهای مهم در توانمندسازی کارکنان برای رسیدن به اهداف سازمانی است. برنامه‌های آموزشی در صورتی مفید خواهند بود که با مشارکت کارکنان و با اتکا به روش‌های علمی اجرا و حمایت شوند. هدف واقعی برنامه‌های آموزشی ارتباط بین کارکنان و مدیریت و همچنین مشارکت در برنامه‌های سازمانی برای بالا بردن انگیزه‌های کاری است.

ب) توانمندسازی و مشارکت:

مشارکت کارکنان در سازمان شامل توانمندسازی و کار تیمی است. برخی نیز مشارکت کارکنان را هسته اصلی دموکراسی می‌دانند.

ج) توانمندسازی و اتحادیه‌ها:

در بسیاری از سازمان‌ها و صنایع اتحادیه‌های مصلحت‌اندیشانه‌ای ایجاد شده که قصد و هدف واقعی آن‌ها دور نگه داشتن کارکنان برای گرایش به اتحادیه‌های واقعی است. به خاطر ترس از این موضوع که با وجود آمدن اتحادیه‌ها کنترل بر کارکنان کمتر خواهد شد. در طول تاریخ اتحادیه‌ها تنها مؤسساتی بودند که توانسته‌اند حس توانمندی را به کارکنان القاء کنند؛ زیرا بین آن‌ها و کارفرمایان قدرت نامنظمی وجود دارد و به کارکنان قدرتی می‌بخشد تا ضمن استقلال نسبی در کار در مقابل صدای مهیب کارفرمایان از خود مقاومت نشان دهند.

د) توانمندسازی؛ گروه‌ها و کیفیت:

گروه‌ها اشکال بسیار قدرتمندی از کنترل‌های اجتماعی هستند. تأثیر گروه بر افراد بیشتر از تأثیر فرهنگ سازمانی از آن‌هاست.

پیش‌نیازها و سلسله‌مراتب برنامه‌های توانمندسازی

توانمندسازی کارکنان مستلزم سه پیش‌نیاز محیط سازمانی، سبک رهبری و ویژگی‌های حرفه‌ای است. این پیش‌نیازها، بستر لازم برای موفقیت برنامه‌های توانمندسازی را فراهم می‌آورند. همراه پیش‌نیازها دو اهرم دیگر یعنی عدم تمرکز قدرت و پاداش مبتنی بر عملکرد می‌توانند به‌عنوان مکمل برنامه‌ها عمل کنند.

پیش‌نیازها:

ویژگی‌های حرفه‌ای: لازمه توانمند شدن ویژگی‌های حرفه‌ای است که عبارت‌اند از:

۱. آموزش: آموزش نوعی دانش و شناخت کلی به افراد می‌دهد تا به عنوان عضوی از یک گروه در تغییر یک سیستم فعالانه ایفای نقش نمایند که شامل فنون رهبری، مهارت‌های حل مشکل، ارتباطات و آماده‌سازی کارکنان می‌شود.
ارشاد: اشاره به راهنمایی‌هایی دارد که افراد باتجربه به افراد کم تجربه ارائه می‌دهند تا بیاموزند و رشد کنند. (مربیگری)

۲. تعلق حرفه‌ای: افراد باید به حرفه خود عشق بورزند و تعلق حرفه‌ای باعث رشد شخصیتی افراد شده و ایزاری را برای شکل‌دهی به رفتار آنان فراهم می‌کند.

شبکه‌سازی: تجلی ارتباطات درون‌سازمانی هستند نه سلسله‌مراتب، شبکه‌های واقعی شبکه‌های هستند که در محیط واقعی سازمان و نه در نمودار سازمانی شکل می‌گیرند، شبکه‌ها باعث تبادل سریع اطلاعات و بازخورد در بین افراد شده و بر عزت‌نفس آن‌ها می‌افزاید.

محیط: کارکنان به توانمندی دست نخواهند یافت مگر آنکه نیازهای اساسی‌شان در محیط کار ارضاء شود؛ و فرهنگی وجود داشته باشد که به ارزش‌هایی چون اعتقاد متقابل، مشارکت فراگیر، کار گروهی و ریسک‌پذیری بها دهد.

سبک رهبری: در ادبیات جدید مدیریت رهبری را هنر توانمندسازی دیگران می‌نامند و مدیران توانمند به‌خوبی می‌دانند که توانمندی و موفقیت آن‌ها در گرو توانمندی و موفقیت گروه کاری آن‌هاست. چنین مدیرانی به‌عنوان یک هادی، مباشر، تسهیل‌کننده و مربی عمل می‌کنند و سعی می‌کنند کارکنان را از وابستگی به سمت عدم وابستگی و فراتر از آن، وابستگی متقابل (وابستگی مدیر و سازمان به آن‌ها) سوق دهند.

اولین کنفرانس سراسری پژوهش‌های نوین در روانشناسی و علوم اجتماعی

کنفرانس سراسری پژوهش‌های نوین در روانشناسی و علوم اجتماعی

۸ تا ۹ اسفندماه ۱۳۹۴

توسط شرکت هم‌اندیشان نوآور علم و به صورت آنلاین برگزار می‌شود.

اهداف این کنفرانس عبارتند از:

- افزایش بینش و بصیرت علمی در موضوعات کلی و جزئی علوم روانشناسی و مشاوره
- ثبت و سازماندهی نتایج تحقیقات در مجامع علمی داخلی و بین‌المللی
- معرفی خلاقان عرصه روانشناسی و مشاوره به جامعه علمی داخلی و خارجی
- پیشگیری از آسیب‌های مختلفی که انسان و علوم مرتبط با آن مواجه‌اند
- برگزاری کارگاه‌های تخصصی در زمینه محورهای کنفرانس
- آشنایی با آخرین دستاوردهای روز علمی و تحقیقاتی روانشناسی و علوم اجتماعی در ایران و جهان
- محورهای این کنفرانس در سه حوزه علوم روانشناسی (شخصیت، صنعتی سازمانی، بالینی و...)، علوم اجتماعی (مطالعات زنان، ارتباطات اجتماعی، مددکاری اجتماعی و...) و چند بخش ویژه است که به تفصیل در سایت کنفرانس ذکر شده است. برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت www.pscconf.ir مراجعه نمایید.

آدرس: دبیرخانه تهران، سعادت آباد، میدان کاج، خیابان هنرم، پلاک ۱۲
هم‌اندیشان نوآور علم شماره تماس: ۰۲۱-۲۸۴۶۰۲۰

شابک مقالات برتر در مجلات

تاریخ برگزاری: ۸ و ۹ اسفند ۱۳۹۴
مهلت ارسال مقالات: ۲۰ بهمن ۱۳۹۴

PSCconf.ir

EBSCO Google DOAJ J-Gate Scholar

مفهوم، ویژگی‌ها و فرمول منحنی نرمال

ویژگی‌ها و فرمول

(۱) توزیع نرمال نسبت به خط $\mu = X$ دارای تقارن است.
 (۲) در توزیع نرمال پارامترهای مرکزی یعنی میانگین، میانه و مد باهم برابرند، پس:
 $\mu = me = mo$

(۳) توزیع نرمال دارای یک نقطه ماکزیمم به ازای $\mu = X$ است که مقدار ماکزیمم برابر با $1/(\sigma\sqrt{2\pi})$ است. $(\pi=3/1416)$ (که برای توزیع نرمال استاندارد این حداکثر ارتفاع برابر با عدد $84/39$ است).

(۴) توزیع نرمال دارای دونقطه عطف به ازای $\mu \pm \sigma = X$ می باشد که دارای عرضی برابر با

$1/(\sigma\sqrt{2\pi}) e^{-(1/2)} = 1/e^{(1/2)} = 1/\sqrt{e}$ است. این مقدار برای منحنی نرمال استاندارد $164/24$ است.

(۵) مساحت زیر منحنی نرمال و محور X ها برابر ۱ است.

(۶) مساحت زیر منحنی نرمال به وسیله خط $\mu = X$ به دو قسمت مساوی که هر یک مساوی $1/2$ است، تقسیم می شود. یعنی همواره بیشتر از ۵۰ درصد از اندازه‌ها بیشتر از میانگین و ۵۰ درصد از اندازه‌ها کمتر از میانگین است.

(۷) در دو طرف میانگین، منحنی به مجانب خود یعنی محور X ها نزدیک می شود.

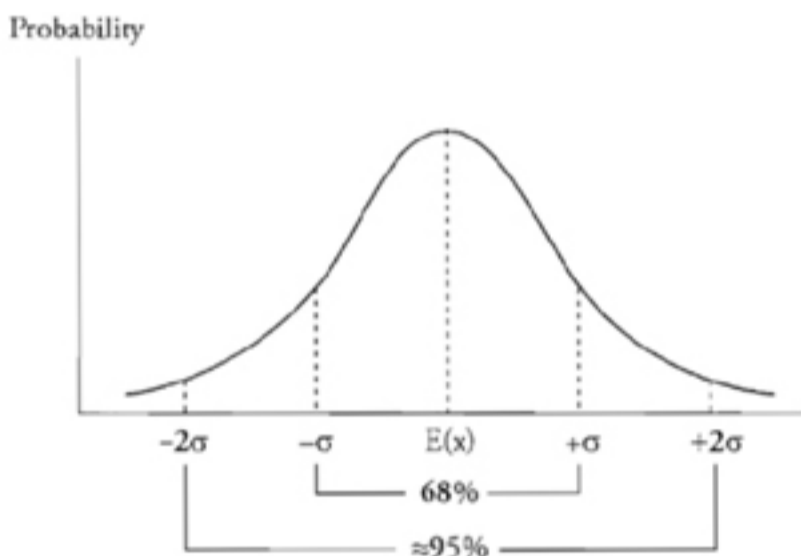
(۸) احتمال فاصله‌ای به اندازه "ا" انحراف معیار در هر طرف میانگین برابر $68/100$ ، "۲" انحراف معیار در هر طرف میانگین برابر $95/100$ و "۳" انحراف معیار در هر طرف میانگین برابر $99/100$ است یعنی:

$$P(\mu - \sigma \leq X \leq \mu + \sigma) = 0.68$$

$$P(\mu - 2\sigma \leq X \leq \mu + 2\sigma) = 0.95$$

$$P(\mu - 3\sigma \leq X \leq \mu + 3\sigma) = 0.99$$

این مفاهیم در شکل زیر نشان داده شده‌اند:

راههای تشخیص

(۱) اگر $\mu = me = mo$ و حجم نمونه بزرگ‌تر از $30 (n > 30)$
 (۲) استفاده از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف که نباید معنادار شود.
 (۳) خود صورت مسئله فرض بر نرمال بودن کرده باشد.
 از آنجایی که ممکن است بی نهایت توزیع نرمال با میانگین و انحراف استاندارد مختلف وجود داشته باشد، بنابراین حل مسائل آن با دشواری همراه می شود. برای حل این مشکل همه‌ی توزیع‌های نرمال را تبدیل به توزیع واحدی به نام "توزیع نرمال استاندارد" می کنند. این توزیع بر

مژگان عطار

کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

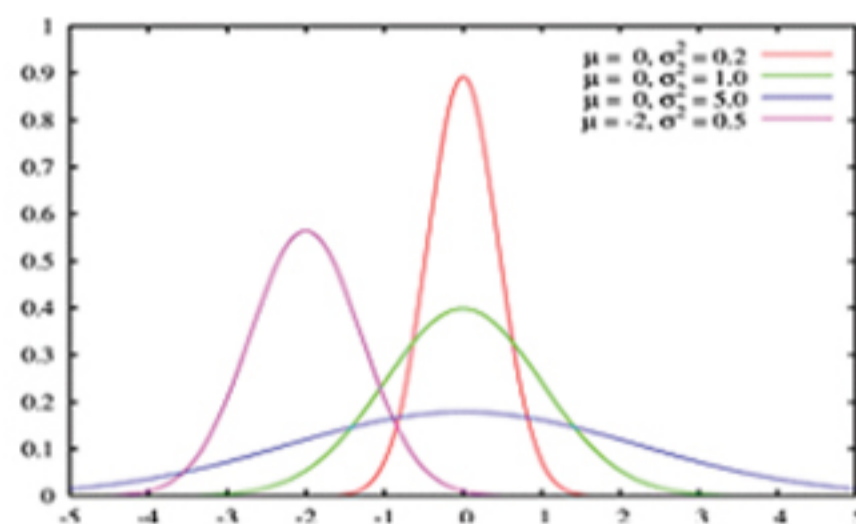
مفهوم

مهم ترین توزیع احتمال پیوسته، در سرتاسر علم آمار، توزیع نرمال است. نمودار این توزیع منحنی نرمال نام دارد، و شکل آن شبیه زنگوله است، به همین خاطر به آن زنگوله‌ای شکل نیز می گویند.

برای اولین بار، ریاضی دان فرانسوی، دو موآر «منحنی احتمالی معرفی کرد که بر اساس آن پدیده‌های طبیعی که به صورت اتفاقی رخ می دادند، دارای توزیع مشخصی می شدند. بعدها "گاس" ریاضی دان آلمانی، توزیع خطاهایی را که در مشاهده‌های ستاره‌شناسی انجام شده بود، مطالعه کرد و دریافت که توزیع این خطاها با منحنی احتمال دو موآر مطابقت می کند. این منحنی همان منحنی نرمال بود.

وقتی گفته می شود یک صفت دارای توزیع نرمال است، یعنی اکثر افراد در آن صفت، در اطراف میانگین قرار دارند.

این توزیع، دارای میانگین و انحراف استاندارد مشخصی است. (مثلاً برای توزیع نرمال استاندارد میانگین ۰ و انحراف استاندارد ۱ است)

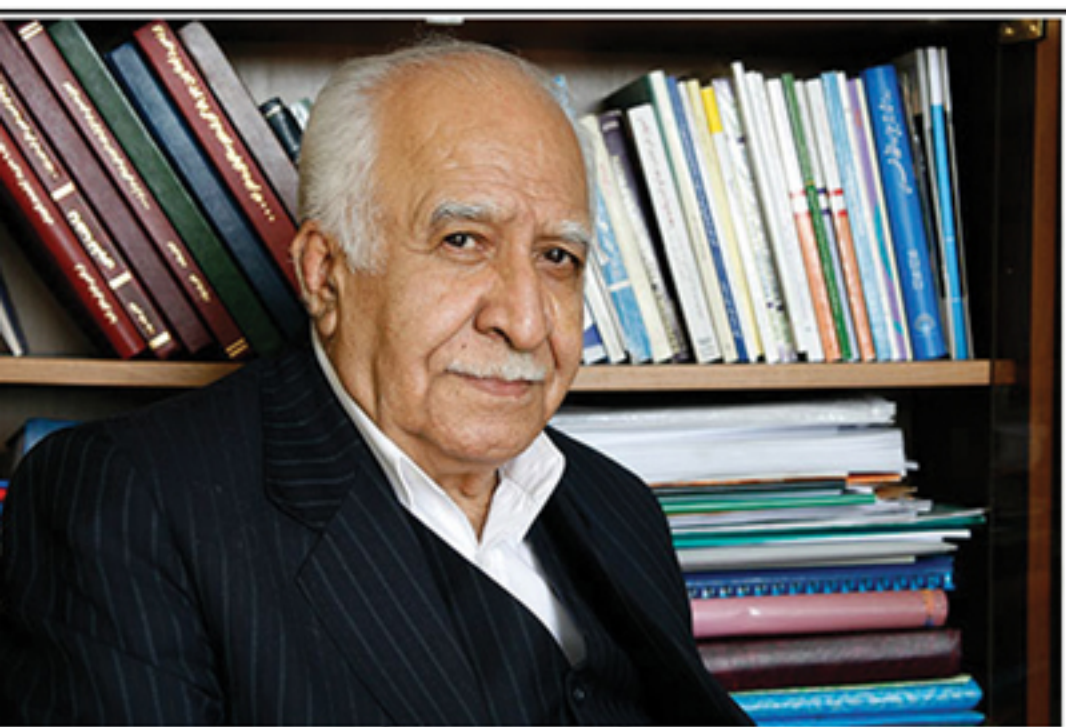
معمولاً وقتی متغیر دارای توزیع نرمال با میانگین و واریانس است آن را به صورت زیر نمایش می دهیم

این توزیع دارای دو پارامتر μ و σ^2 است، هر چقدر میانگین افزایش یابد، منحنی به سمت راست انتقال می یابد و هر چقدر واریانس افزایش یابد، منحنی کوتاه تر می شود.

اساس نمرات z نوشته می‌شود، بنابراین دارای میانگین 0 و انحراف استاندارد 1 است. در نتیجه سطوح زیر منحنی در این توزیع برای z های مشخص همواره ثابت است. بنابراین حل مسائل مربوط به توزیع نرمال از طریق این توزیع آسان می‌شود و به صورت $X \sim N(0, 1)$ نشان داده می‌شود.

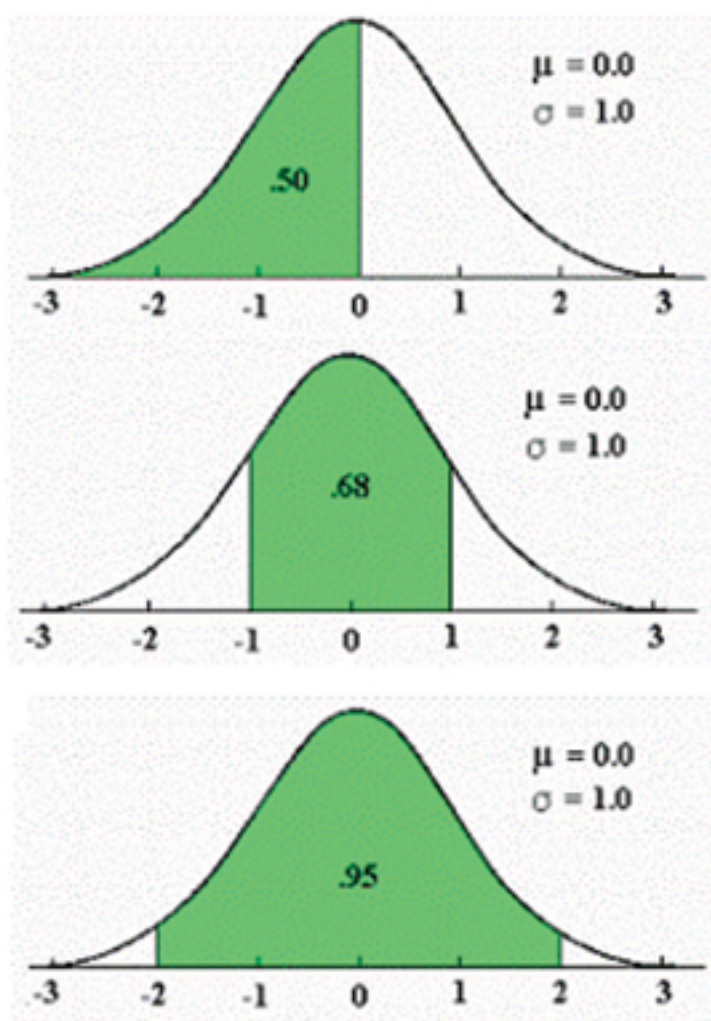
- (۱) این توزیع متقارن بوده و زنگوله‌ای شکل است.
- (۲) این توزیع از منفی بی‌نهایت تا مثبت بی‌نهایت ادامه دارد.
- (۳) دنباله‌های توزیع نسبت به خط افقی مجانب است (هیچ‌گاه همدیگر را قطع نمی‌کنند).
- (۴) این توزیع دارای میانگین 0 و انحراف استاندارد 1 است.
- (۵) این توزیع دارای دو نقطه عطف است. منظور از نقطه‌ی عطف جایی است که شکل توزیع شروع به تغییر می‌کند. ($z=+1, z=-1$)
- (۶) ارتفاع منحنی نرمال استاندارد از فرمول روبرو به دست می‌آید و برابر با $84/39$ است.

$$f(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-z^2/2}$$

دکتر هومن یادگاری از

پژوهش علمی هرگز نتایج آنی به دست نمی‌دهد (برخلاف نظام مکانیکی که بلافاصله جواب می‌دهد، نظام اجتماعی اصولاً به سرعت جواب نمی‌دهد). اصولاً فهم عمیق پدیده‌های بنیادی نسبتاً به کندی صورت می‌گیرد، زیرا مستلزم مقابله و جابجا کردن مجموعه اندیشه‌ها است. اثرات پژوهش‌های علمی باید نیرومند اما آهسته و غیرمستقیم باشد. مطالعات مربوط به پژوهش کاربردی، بنا به تعریف، اثرات درازمدت و عمیق ندارند، زیرا هدف آن‌ها تهیه جواب برای سؤال‌های جزئی و رسیدن به هدف‌های کوچک است. اگر پژوهشی دارای نتیجه کلی باشد یک قانون به دست آمده است؛ قانونی که کلیت دارد و در همه زمان‌ها و مکان‌ها صادق است. کنش اساسی علم برقراری مجموعه‌ای از قوانین کلی است که رفتار پیشامدهای مورد توجه علم را بیوشاند و از این راه ما را قادر سازد دانش خود را درباره مسایل مجزا از یکدیگر، باهم مرتبط سازیم، و درباره ناشناخته‌ها پیش‌بینی‌های معتبر به عمل آوریم. در نهایت، مفیدترین و مطلوب‌ترین روابط آن است که بیشترین ویژگی تعمیم را داشته و به دیگر روابط موجود در تئوری درآمیخته باشد. مفهوم کلیت حائز اهمیت است و پژوهشگر همواره باید در جستجوی تبیین‌های کلی باشد.

اولین کنفرانس سراسری پژوهش‌های نوین در روانشناسی و علوم اجتماعی از تاریخ شنبه، ۸ اسفندماه ۱۳۹۴ تا یکشنبه ۹ اسفندماه ۱۳۹۴ توسط شرکت هم‌اندیشان نوآور علم و به صورت آنلاین برگزار می‌شود.

اهداف این کنفرانس عبارتند از:
 افزایش بینش و بصیرت علمی در موضوعات کلی و جزئی علوم روانشناسی و مشاوره
 ثبت و سازماندهی نتایج تحقیقات در مجامع علمی داخلی و بین‌المللی
 معرفی خلاقان عرصه روانشناسی و مشاوره به جامعه علمی داخلی و خارجی

- از نویسندگان محترم تقاضا می شود به نکات زیر توجه فرمایند:
۱. نشریه روان بانه آماده چاپ و انتشار مقاله های نقد و بررسی، گزارشهای تحقیقی اصیل، مورد پژوهی و مورد آزمایشی و مورد درمانی و نیز نقد و معرفی کتاب است.
 ۲. مقالات خود را به ایمیل info@ravanboneh.com ارسال فرمایید.
 ۳. مقاله باید به زبان فارسی، با انشایی روان و سلیس نوشته شده باشد.
 ۴. مقالات و ترجمه های خود را حتی الامکان حروفچینی شده ارسال نمایید.
 ۵. مقالات ارسال شده بازگردانده نمی شود.
 ۶. نقل مطلب با ذکر مأخذ آزاد است.
 ۷. اصطلاحات لاتین و اسامی باید قسمت پایین صفحه بیاید.
 ۸. نام و نام خانوادگی نویسنده یا مترجم، سمت علمی، محل کار، نشانی، شماره تلفن، شماره دورنگار و پست الکترونیکی حتما باید ذکر شود.
 ۹. چنانچه مخارج مالی مربوط به تهیه مقاله و یا انجام پژوهش، از طرف موسسه ای تأمین شده است در صفحه اول مقاله یا گزارش (در قسمت پاورقی) حتما ذکر شود.
 ۱۰. شیوه ارجاع به منابع و کتابنامه شناسی، طبق استاندارد APA خواهد بود.
 ۱۱. توصیه می شود در ترجمه واژه ها تا حد امکان از معادل‌های موجود استفاده شود و در صورتیکه معادل جدیدی آفریده می شود، دلایل کافی در پاورقی آورده شود.
 ۱۲. مقاله های ترجمه ای باید با اصل مقاله همراه باشند.

فرم عضویت در روان بنه

روانشناسان و مشاورین محترم

با سلام

احتراماً به استحضار میرساند برای عضویت در بنیاد روانشناسی روان بنه و دریافت مجله این بنیاد که هر ماه ارسال می‌گردد فرم زیر را تکمیل و به آدرس پست الکترونیکی مجله ارسال نمایید.

مشخصات کلی					
نام:	نام خانوادگی:	جنسیت:			
تاریخ تولد:	کد ملی:	شماره همراه:			
آدرس:	پست الکترونیکی:				
مشخصات تحصیلی					
مقطع	رشته تحصیلی	محل تحصیل	مقطع	رشته تحصیلی	محل تحصیل
دیپلم		کارشناسی			
کارشناسی ارشد		دکترا			
سابقه تدریس (ویژه اساتید محترم دانشگاه)					
مدت تدریس:	دروسی که تدریس می‌نمایید.				
دانشگاه (ها) که تدریس داشته اید یا دارید:					

همایل دارید در کدام شاخه از روانشناسی فعالیت داشته باشید؟

رویکرد شناختی رفتاری (حوزه بزرگسال) رویکرد روانپوشی (حوزه بزرگسال) روانشناسی خانواده و زوج درمانی

روانشناسی کودک و نوجوان علوم شناختی روانشناسی صنعتی و سازمانی

آمار و پژوهش

در حیطه انتخابی (سوال بالا) کدام فعالیت را ترجیح می‌دهید؟

درمان و کار کلینیکی تدریس ترجمه و تالیف کتاب

پژوهش و مقاله نویسی غیره (توضیح داده شود.)

(در صورتی که فضای مشخص شده برای مرقوم نمودم اطلاعات کافی نیست اطلاعات خود را ضمیمه این برگه نمایید)

روان بنه

سایت : ravanboneh.com

پست الکترونیک: info@ravanboneh.com

